

<http://www.arianafghanistan.com>

برلین - ۲۴ اکتوبر ۲۰۱۸

خلیل الله معروفی

دیروز ۲۳ اکتوبر ۲۰۱۸ مصادف بود با سالگره پُریمن نودسالگی جناب فخرالشعراء و ملک الشعراء استاد محمد نسیم "اسیر". اداره محترم "آریانا افغانستان آنلاین" بدین مناسبت مبارکبادی نشر کرد و پارچه زیبای اخیر استاد اسیر را با آن توأم گردانید. به خاطر آوردم، که پنج سال پیش - دقیقاً به تاریخ ۲۴ اگست ۲۰۱۳ - نشیده ای در وصف استاد اسیر، معنون به "فروغ طینت والا" سروده و در پورتال "افغانستان آزاد - آزاد افغانستان" نشر کرده بودم. اینک همان شعر را با دو بیت اضافی مُشعر بر نودسالگی استاد بسط داده زیر عنوان "مبارک است، نود سال بر سریر مراد" از نظر خوانندگان ارجمند "آریانا افغانستان آنلاین" میگذرانم:

(خلیل الله معروفی - برلین - ۲۴ اکتوبر ۲۰۱۸)

فروغ طینت والا

طبق اعلان قبلی در پورتال "افغانستان آزاد - آزاد افغانستان"، شام هفدهم اگست ۲۰۱۳ احتفال سه گانه در شهر ویزبادن، در همسایگی در به پهلوی فرانکفورت برپا گشت. محفل، که سه جشن فرخنده توأم را در بر میگرفت، محل تجمع دوستداران سیاست و ادب و موسیقی گردیده بود. مهمانان بی شماری، که اکثرشان چهره های ناآشنا بودند، در فضای یکرنگی ساعات خوشی را باهم گذراندند.

محفل در اصل خود برای تجلیل از مقام ملک الشعرائی استاد سخن و فخرالشعراء "اسیر"، تخصیص داده شده بود، که طی آن از سالگرد نود و چارم استرداد استقلال وطن و سالگره پنجسالگی "افغانستان آزاد - آزاد افغانستان" نیز تجلیل گردید. وقتی بزرگسال بزرگوار همه، جناب تیموری صاحب، به نمایندگی از پورتال، لوح تفخیم و تحفه پورتال را تقدیم استاد میکردند، نشیده زیبائی را، که بدین مناسبت سروده بودند، دکلمه کردند. این منظومه، که صفحه پریروز، ۲۲ اگست ۲۰۱۳ پورتال را مزین کرده بود، آن قدر در دلم نشست، که از آن استقبال کردم. مطلع غزل عالیقدر تیموری چنین است:

هزار تهنیت ما رسد به نام اسیر

خجسته است درین دم ببین مقام اسیر

و اینک آن استقبالیه این درویش، خلیل الله معروفی، که اکنون با دو بیت اضافی به تقریب سالگره نودسالگی استاد، بسط یافته است:

مبارک است، نود سال بر سریر مراد

چو تیغ شعر برآرد، سر از نیام اسیر زمین به جمله شود فتح، زیر نام اسیر
بسا عنان سخن در رود ز دست، مگر سمند شعر دری گشته است، رام اسیر

بساطِ شعر، عجب بزم طَرَفه آهنگ است
 کلام و شعر و سخن راست مرتبت ای دل
 بیا ز بابِ تبرُّک گذر کنیم، بیا!!!
 رسید وژمه^۱ صرصر سحر به گوش، که گفت
 مبارک است نود سال بر سریر مُراد
 چه خوش سرود سخنگوی باصفا "تیمور"
 «هزار تهنیت ما رسد، به نام اسیر
 ز بارگاه خداوند ذوالمِئَن، خواهم
 دعای "تیموری" ما به پیشگاه خداست
 ز بیت مقطع شهوار اقتفاء جویم

طنین شعر بگردد، اگر به کام اسیر
 خوشا بیان فلکتاز و خوشخرام اسیر
 به صفحه صفحه دیوان پُرقوام اسیر
 گذشت نه دهه از عمر آجزو تام اسیر
 به خاصه مرغ سخن چون پَرَد ز بام اسیر
 نشیده ای خُتک^۲، از وصف مستدام اسیر
 خجسته است درین دم، ببین مقام اسیر
 دوام زندگی و عزّت مدام اسیر
 فراغ خاطر والای صبح و شام اسیر»
 به وصف طبع سخندان خوشکلام اسیر

خوشا دمی، که ستاید "خلیل" از سر صدق
 فروغ طینت والای نیکنام اسیر

مبارک است، نود سال بر سریر مراد

Maroofi_k_mobarak_ast_nawad_sal_bar_sarir_morad.pdf

^۱ - "وژمه" کلمه پشتو ست، که در اصل خود "ورمه" نوشته میشود. این کلمه زیبا، که در اسمای خاص زنانه در افغانستان ترسب و سیعی دارد، تیمناً در مصراع بالا آورده شده است. "وژمه" لغتاً در معنای "نسیم" است، که با نام ممدوح من درین شعر، به صورت شیر و شکر، ایهام تناسب یا "توریه" را میرساند.

^۲ - "جزو تام" (به کسر واو) اصطلاح عسکری اردوی افغانستان است، که به نام "قطعه عسکری" نیز یاد میشود و در واقع ترجمه باللفظ از کلمه "یونیت" Unit انگریزی ست. در فارسی ایران "واحد نظامی" گویند.

^۳ - "خنک" (به ضمتین) کلمه زیبای دری ست و در کلام قدما به معنای "خجسته" و "فرخنده" نیز به کار رفته است. شیخ سعدی در بوستان فرموده است:

این سرائی ست، که البته خلل خواهد یافت

خنک آن قوم، که در بند سرای دگرند

گرچه در شعر سعدی "خنک" در معنای "خوشا" و "خُرما" و به اصطلاح عامیانه کابلی "خوشا به حال" استعمال شده است، مراد من اما از کلمه "خُتک" درینجا "خجسته" و "فرخنده" است!!!